

Instrucțiunea nr. 46/26.10.2021

**pentru aprobarea Metodologiei referitoare la aplicarea unor prevederi ale
Ordonanței Guvernului nr. 15/2021 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare
în cadrul operațiunilor finanțate din Axele 1 și 2 ale Programul Operațional
Competitivitate 2014-2020**

Având în vedere prevederile:

- Ordonanței Guvernului nr. 15/2021 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare;
- Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârii Guvernului nr. 398/2015 pentru stabilirea cadrului instituțional de coordonare și gestionare a fondurilor europene structurale și de investiții și pentru asigurarea continuității cadrului instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale 2007-2013, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârii Guvernului nr. 52/2018 privind organizarea și funcționarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentului de organizare și funcționare al Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, anexă la Ordinul MIPE 731/14.07.2021, prin care Direcția Generală Programe Europene Competitivitate (DGPEC) îndeplinește rolul de Autoritate de Management al Programului Operațional Competitivitate 2014-2020 (AM POC),

luând în considerare:

- prevederile art. 3, alin. (3) din Condițiile Generale ale contractelor de finanțare, prin care „În cazul în care valoarea totală a proiectului crește față de valoarea convenită prin prezentul Contract de Finanțare, diferența astfel rezultată va fi suportată în întregime de Beneficiar”;
- prevederile art. 4, alin. (1), lit. d) din Condițiile Generale ale contractelor de finanțare, prin care „Cheltuielile sunt considerate eligibile dacă sunt în conformitate cu Instrucțiunile AMPOC/OI pentru Contractele de finanțare semnate, după data publicării acestora ”;
- obligațiile beneficiarilor POC prevăzute în cadrul Condițiilor specifice ale contractelor de finanțare, conform cărora „(4) Beneficiarul are obligația de a respecta instrucțiunile AMPOC/OI emise conform legii”,

Direcția Generală Programe Europene Competitivitate emite următoarea

INSTRUCȚIUNE:

Art. 1. În implementarea contractelor de finanțare aferente Axelor 1 și 2 din Programul Operațional Competitivitate, la inițierea modificărilor contractuale pentru punerea în aplicare a prevederilor Ordonanței nr. 15/2021 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare beneficiarii au obligația de a utiliza *Metodologia referitoare la aplicarea unor prevederi ale Ordonanței nr. 15 din 30 august 2021 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare în cadrul operațiunilor finanțate din Axele 1 și 2 ale Programului Operațional Competitivitate 2014-2020*, care constituie Anexă la prezenta Instrucțiune.

Art. 2. Prezenta Instrucțiune intră în vigoare începând cu data publicării acesteia pe site-ul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene.

Director General

Metodologia referitoare la aplicarea unor prevederi ale Ordonanței Guvernului nr. 15/2021 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare în cadrul operațiunilor finanțate din Axele 1 și 2 ale Programul Operațional Competitivitate 2014- 2020

Cuprins

1. Scopul metodologiei. Domeniul de aplicare
2. Referințe de reglementare
3. Aplicabilitatea unei ajustări din motive de schimbări legislative pentru contractele de achiziție publică/contractele sectoriale de lucrări aflate în derulare
 - 3.1 Contractul cuprinde o clauză contractuală care prevede în mod expres că, dacă apar unele modificări legislative care afectează costurile care au stat la fundamentarea ofertei, prețul contractului va fi ajustat.
 - 3.2 Contractul cuprinde o clauză contractuală care prevede în mod expres că, chiar dacă apar modificări legislative, prețul contractului nu va fi ajustat.
 - 3.3 Contractul nu cuprinde vreo clauză contractuală referitoare la modificări legislative.
 - 3.4. Metoda aplicată în situația contractelor aflate în derulare
4. Aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 15/2021 în situația în care procedurile de atribuire sunt în curs de desfășurare
5. Aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 15/2021 pentru procedurile de atribuire ce urmează a se iniția

1. Scopul metodologiei. Domeniul de aplicare

Scopul prezentei metodologii este de a furniza autorităților/entităților contractante ce au calitatea de beneficiari ai proiectelor finanțate în cadrul Axelor 1 și 2 din Programul Operațional Competitivitate 2014- 2020 (POC) clarificări cu privire la aplicarea unor prevederi ale Ordonanței Guvernului nr. 15/2021 (OG nr. 15/2021) privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare.

Prezenta Metodologie se aplică exclusiv contractelor de achiziție publică/contractelor sectoriale de lucrări definite la art. 3 alin. (1) lit. m) din Legea achizițiilor publice nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, la art. 3 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare, aflate în derulare la data intrării în vigoare a OG nr. 15/2021, respectiv celor definite la art. 3 pct. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, prin actualizarea prețurilor aferente materialelor, prin aplicarea unui coeficient de ajustare, pentru a ține seama de orice creștere sau diminuare a costului materialelor pe baza căruia s-a fundamentat prețul contractelor. De asemenea, prezenta Metodologie se aplică și contractelor de achiziție publică/sectorială de lucrări pentru care procedurile de atribuire sunt în curs de desfășurare la aceeași dată, respectiv pentru procedurile de atribuire ce urmează a se iniția după data intrării în vigoare a Ordonanței nr. 15/2021.

Prezenta Metodologie nu se aplică pentru contractele de achiziție publică/contractelor sectoriale de lucrări în cuprinsul cărora au fost prevăzute clauze de revizuire cu privire la preț (formulă de ajustare a prețului), în conformitate cu prevederile art. 1, alin. (2), lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2021, indiferent dacă aceste contracte sunt încheiate ca urmare a unor proceduri de atribuire aferente Legii 98/2016, 99/2016, 100/2016, OUG 34/2006 sau Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012. În cazul acestor contracte în care sunt prevăzute formule de ajustare a prețului, se aplică aceste formule.

De asemenea, prezenta metodologie nu se aplică în următoarele situații:

- în cazul în care contractul stabilește o dată de referință sau dată de bază (în contractele aprobate prin HG nr. 1/2018 a se vedea clauza 1.1 a condițiilor generale, idem pentru contracte FIDIC), pentru contracte cu o dată de referință pe 31 ianuarie 2021 sau ulterioară;
- în cazul în care contractul nu stabilește o asemenea dată de referință, pentru contracte bazate pe oferte la care termenul limită de răspuns al autorității/entității contractante la solicitări de clarificare/informații suplimentare a fost 31 ianuarie 2021 sau ulterior.

În toate situațiile de mai sus se consideră că aceste contracte sunt bazate pe oferte care iau în considerare creșterea costurilor cu materialele.

2. Referințe de reglementare

Prezenta Metodologie are în vedere prevederile art. 2, alin. (8) și (9) din Ordonanța nr. 15/2021, potrivit cărora:

„(8) Pentru ajustarea prețului contractelor de achiziție publică/sectorială de lucrări aferente proiectelor finanțate din fonduri europene, începând cu data intrării în vigoare

a prezentei ordonanțe, se utilizează formula polinomială prevăzută la subclauza 48.4 din anexa nr. 1 „Condiții generale și specifice și acordul contractual pentru contractele de execuție de lucrări” la Hotărârea Guvernului nr. 1/2018 pentru aprobarea condițiilor generale și specifice pentru anumite categorii de contracte de achiziție aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu excepția contractelor încheiate în conformitate cu Anexa nr. 1 la Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 146/2011 privind aprobarea condițiilor contractuale speciale ale contractelor pentru echipamente și construcții, inclusiv proiectare, și ale contractelor pentru construcții clădiri și lucrări ingineresti proiectate de către beneficiar ale Federației Internaționale a Inginerilor Consultanți în Domeniul Construcțiilor (FIDIC), pentru obiective de investiții din domeniul infrastructurii rutiere de transport de interes național, finanțate din fonduri publice, cu modificările ulterioare.

(9) *Modificările contractelor de achiziții publice de lucrări și a contractelor sectoriale de lucrări, rezultate ca urmare a aplicării prezentei Ordonanțe, se încadrează în situația prevăzută la art. 221 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 98/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv la art. 240 alin. (2) din Legea nr. 99/2016, cu modificările și completările ulterioare”.*

3. Aplicabilitatea unei ajustări din motive de schimbări legislative pentru contractele de achiziție publică/contractele sectoriale de lucrări aflate în derulare

Legislația în domeniul achizițiilor publice prevede două situații, respectiv cele prevăzute la subpct 3.1 și subct. 3.3 lit. b) și lit. c) în prezenta Metodologie, în care este legală ajustarea prețului contractului ca urmare a unor schimbări legislative. Astfel, în cazul contractelor de achiziții aflate în desfășurare pot fi întâlnite următoarele situații:

3.1 Contractul cuprinde o clauză contractuală care prevede în mod expres că, dacă apar unele modificări legislative care afectează costurile care au stat la fundamentarea ofertei, prețul contractului va fi ajustat.

Clauza 48.8 din contractele standard aprobate prin HG 1/2018 precum și clauza 13.7 din condițiile generale de contract FIDIC sunt exemple de clauze corespunzătoare în acest sens. În acest caz:

- modificarea contractului pentru ajustarea prețului constă în aplicarea directă a prevederilor contractului în conformitate cu Instrucțiunea ANAP nr. 1/2016 (pentru contracte aferente OUG 34/2006) și Instrucțiunea ANAP nr. 1/2021 (pentru contracte aferente Legii 98/2016 sau Legii 99/2016);
- modificarea contractului se va face urmând procedura stabilită în contract. Nu este necesară vreo procedură specifică de achiziție publică;
- un act adițional va fi necesar numai atunci când plățile de efectuat în cadrul contractului vor depăși prețul contractului;
- nu există în legislația de achiziții publice vreun prag valoric maximal privind ajustarea prețului dar pentru aplicarea Ordonanței nr. 15/2021 se vor avea în vedere prevederile art. 2 alin. (9) din acest act normativ.

3.2 Contractul cuprinde o clauză contractuală care prevede în mod expres că, chiar dacă apar modificări legislative, prețul contractului nu va fi ajustat.

În acest caz, prețul contractului nu va fi ajustat. O modificare a contractului în direcția ajustării prețului acestuia ar reprezenta o modificare substanțială deoarece:

- modificarea nu poate fi considerată nesubstanțială deoarece aceasta schimbă echilibrul economic al contractului în favoarea operatorului economic;
- modificarea nu poate fi considerată nesubstanțială din motiv de prag valoric deoarece aceasta schimbă caracterul general al contractului în sensul că afectează drepturile și obligațiile principale ale contractului.

3.3 Contractul nu cuprinde vreo clauză contractuală referitoare la modificări legislative.

În acest caz se aplică prevederile legale. În funcție de legea aferentă contractului aceste prevederi sunt:

a) pentru contracte aferente OUG 34/2006 sunt aplicabile prevederile art. 97, alin. (4) din HG 925/2006 potrivit cărora dacă nu este prevăzută o clauză de ajustare în caz de modificare legislativă prețul acestora nu poate fi ajustat;

b) pentru contracte aferente Legii 98/2016 sunt aplicabile prevederile art. 164 alin. (4) din HG 395/2016. De asemenea, în condițiile art. 221 alin. (1) lit. e) din Legea 98/2016, ajustarea prețului, fără a fi îndeplinite condițiile prevăzute la art. 164 alin. (2) și (3) din HG 395/2016, este aplicabilă direct în cazul în care au loc modificări legislative sau au fost emise de către autoritățile locale acte administrative care au ca obiect instituirea, modificarea sau renunțarea la anumite taxe/impozite locale, al căror efect se reflectă în creșterea/diminuarea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului;

c) pentru contracte aferente Legii 99/2016 sunt aplicabile prevederile art. 158 alin. (4) din HG 394/2016. De asemenea, în condițiile art. 240 alin. (2) din Legea 99/2016, ajustarea prețului, fără a fi îndeplinite condițiile prevăzute la art. 158 alin. (2) și (3) din HG 394/2016, este aplicabilă direct în cazul în care au loc modificări legislative sau au fost emise de către autoritățile locale acte administrative care au ca obiect instituirea, modificarea sau renunțarea la anumite taxe/impozite locale, al căror efect se reflectă în creșterea/ diminuarea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului;

3.4 Metoda aplicată în situația contractelor aflate în derulare

Autoritatea/entitatea contractantă are obligația de a analiza în care dintre situațiile de mai sus se încadrează contractul și, după caz, va proceda la ajustarea prețului contractului, utilizând formula polinomială prevăzută la subclauza 48.4 din Anexa nr. 1 „Condiții generale și specifice și acordul contractual pentru contractele de execuție de lucrări” la Hotărârea Guvernului nr. 1/2018 pentru aprobarea condițiilor generale și specifice pentru anumite categorii de contracte de achiziție aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice.

Autoritatea/entitatea contractantă va utiliza următoarea formulă:

$$V_n = A_n \times V_0$$

Unde:

V_n este valoarea ajustată a solicitării de plată;

A_n este coeficientul de ajustare care urmează a fi aplicat valorii cheltuielilor materiale din cadrul situațiilor de lucrări pentru lucrările realizate în luna «n»;

V_0 reprezintă valoarea solicitării la plată, conform prețurilor prevăzute în oferta care a stat la baza încheierii contractului.

Având în vedere că Ordonanța Guvernului nr. 15/2021 permite doar ajustarea cheltuielilor aferente materialelor, formula utilizată pentru determinarea coeficientului de ajustare este următoarea:

$$A_n = m \frac{M_n}{M_0} + (1 - m)$$

În care:

A_n = coeficientul de ajustare care urmează a fi aplicat valorii cheltuielilor materiale din cadrul situațiilor de lucrări pentru lucrările realizate în luna «n»;

m = ponderea materialelor în costul situației de lucrări este determinată în condițiile prevăzute la art. 2 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2021/2021;

M_n = indicele de cost al materialelor, publicat de Institutul National de Statistică în „Buletinul Statistic de Prețuri”, în Tabelul 15 - Costul Materialelor, aplicabil cu 60 zile înainte de ultima zi a lunii «n»;

M_0 = indicele de cost al materialelor, aplicabil la data de referință ianuarie 2021.

În vederea ajustării prețului contractului, autoritatea/entitatea contractantă va proceda într-o primă fază la determinarea restului rămas de executat. Restul rămas de executat reprezintă restul fizic rămas de executat la data încheierii actului adițional, determinat cantitativ și valoric, stabilit pe baza centralizatorului aprobat de autoritatea/entitatea contractantă, cuprinzând lucrările ce urmează a fi executate după încheierea actului adițional, însușite de executant și de dirigințele de șantier.

Lucrările executate anterior datei încheierii actului adițional, indiferent dacă au fost sau nu solicitate la decontare, pentru care există documente de calitate emise și care certifică faptul ca materialele au fost puse în opera, nu se ajustează.

Ponderea materialelor în costul situației de lucrări este determinată în condițiile prevăzute la art. 2 alin.(3) din OG nr. 15/2021.

Ajustarea prețurilor se realizează la fiecare solicitare de plată, pe întreaga perioadă de derulare a contractului, până la finalizarea și recepționarea lucrărilor aferente obiectivelor/proiectelor de investiții, conform prevederilor legale în vigoare la data efectuării recepției.

Termenul prevăzut la art. 2 alin (12) din OG nr. 15/2021 pentru încheierea actelor adiționale pentru proiectele finanțate din fonduri europene, pentru care ajustarea prețului contractelor se face în baza prezentei metodologii, începe să curgă de la aprobarea centralizatorului mai sus menționat.

4. Aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 15/2021 în situația în care procedurile de atribuire sunt în curs de desfășurare

Autoritățile/entitățile contractante sunt obligate să introducă clauze de ajustare a prețului în toate documentațiile de atribuire pentru contracte de achiziție publică/sectorială de lucrări care urmează a se derula pe o perioadă ce depășește 6 luni, pentru procedurile ce se aflau în desfășurare la data intrării în vigoare a Ordonanței Guvernului nr. 15/2021, exclusiv înainte de data limită de depunere a ofertelor.

5. Aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 15 /2021 pentru procedurile de atribuire ce urmează a se iniția

Autoritățile/entitățile contractante sunt obligate să introducă **clauze de ajustare a prețului în toate documentațiile de atribuire inițiate** după data intrării în vigoare a Ordonanței nr. 15/2021 ce au ca obiect contracte de achiziție publică/ contracte sectoriale de lucrări care se derulează pe o perioadă ce depășește 6 luni.

Avizat: Director General Adjunct

Avizat: Director

Întocmit: